

Referanser: KM 12/21

Arkivsak: 19/00950-72

Navneendring helhetlig menighetsplan

Sammendrag

Det digitale utviklingsarbeidet knyttet til helhetlig menighetsplan pågår for fullt med mål om lansering i starten av 2023. Fra pilotmenigheter og andre involverte har det kommet flere tilbakemeldinger om navn. Fra nynorskbrukere er tilbakemeldingen at det ikke finnes en god oversettelse av «helhetlig». Fra andre er tilbakemeldingen at begrepet «plan» virker lite motiverende til å ta dette i bruk. Denne saken foreslår derfor en endring av navnet til «Vår menighet».

Forslag til vedtak

«Helhetlig menighetsplan» endrer navn til «Vår menighet».

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkemøtet 2021 gjorde følgende vedtak om helhetlig menighetsplan i sak KM 12/21:

1. Helhetlig menighetsplan legger grunnlaget for strategisk utvikling av menighetsarbeidet i Den norske kirke. Kirkemøtet oppfordrer menighetsråd å ta metodikken i bruk.
2. Helhetlig menighetsplan skal være dynamisk og endres i møte med nye behov. Kirkemøtet ber om at utvikling av digital støtte for planen skjer i samråd med ressurspersoner og gjennom uttesting i menigheter.
3. Kirkemøtet ber om at den nasjonale visjon og strategi, og den lokale gudstjenesteplanen kan integreres i det digitale verktøyet.
4. Kirkemøtet forutsetter at Kirkerådet og bispedømmerådene følge opp helhetlig menighetsplan med kursing og veiledning i bruk av denne.
5. Kirkemøtet ber om at biskopens rolle i arbeidet med å utvikle en god strategisk menighetsplan avklares nærmere i forbindelse med ny organisering, inkludert hva som skal gjelde for trosopplæringsplanen.
6. Kirkemøtet delegerer til Kirkerådet å vedta framtidige endringer i verktøy og metode for helhetlig menighetsplan

Som uttrykt i punkt 2 skal helhetlig menighetsplan være dynamisk og endres i møte med nye behov, og utvikling skje i samråd med ressurspersoner og gjennom uttesting i menigheter. Fra 1. april 2022 har 18 pilotmenigheter fått tilgang til det digitale planverktøyet, veileder fra sitt bispedømmekontor og forslag til arbeidsmetode.

Planverktøyet og veiledning oversettes til ulike språk. Fra flere hold har det kommet tilbakemelding om at ordet «helhetlig» ikke har en god oversettelse til nynorsk. Dette gjør det nødvendig å endre navnet på arbeidsmetoden og verktøyet. Dette vurderes som en endring i så stort omfang at den i tråd med vedtakets punkt 6 bør vedtas av Kirkerådet.

Andre tilbakemeldinger er knyttet til bruken av begrepet «plan». En god del melder om lav motivasjon for generelt planarbeid. Her er mennesker og menigheter forskjellige; noen finner nytte og glede i planarbeid, andre opplever dette som unødvendig byråkratisk. Som metode og digitalt verktøy har helhetlig menighetsplan en rekke egenskaper utover å være planarbeid: man får blant annet tilgang til data om soknet og kommunen, og et verktøy for å samle oversikt over menighetens aktiviteter. Terskelen for hva som skal beskrives i menighetens plan ligger lavt, noe begrepet «plan» kan gi et feilaktig inntrykk av. Ett argument *mot* å ta bort begrepet «plan», er at helhetlig menighetsplan skal samle sektorplanene for trosopplæring, diakoni og kirkemusikk. Det vurderes likevel at det er verdt å ta «plan» ut fra tittelen, for å motivere en stor bredde av menigheter i Den norske kirke til å utforske hva dette verktøyet og metoden er. Så kan de i neste omgang motiveres til å gjøre planarbeid.

Navnet på verktøyet og metoden bør uttrykke at menighetsplan er en involverende prosess enda mer enn en ferdig tekst. Komité B på Kirkemøtet kommenterte dette i arbeidet med saken:

«I det videre arbeidet, ønsker komiteen at det er særlig fokus på følgende:

- Involvering av lokalsamfunnet: Når menighetene skal lage sin helhetlige menighetsplan, er en viktig del av prosessen å lage en beskrivelse av lokalmenigheten og det samfunnet den er en del av. I dette arbeidet ønsker komiteen at menighetene oppmuntres til å etterspørre behov og forventninger i lokalsamfunnet.»

På bakgrunn av dette foreslås det at «helhetlig menighetsplan» endrer navn til «Vår menighet». «Vår» uttrykker her at det er et fellesskap som eier planen. En positiv effekt av navnet kan være at menighetsrådet ønsker at flest mulig av medlemmene i soknet skal kunne uttrykke eierskap til planen, og at dette innebærer en involvering av aktører i lokalsamfunnet.

«Vår menighet» vil være enkelt å oversette til nynorsk, samisk og andre aktuelle språk.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Endring av navn har minimale økonomiske/administrative konsekvenser, da helhetlig menighetsplan ennå ikke er lansert for menigheter i Den norske kirke.